

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
28.12.2020. - 31.12.2020.

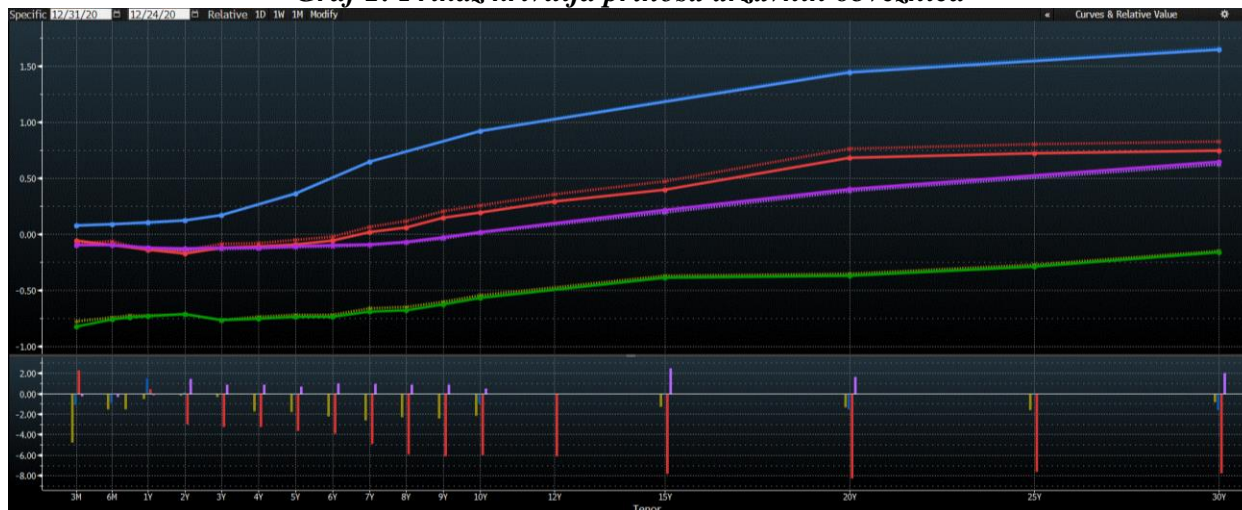
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	24.12.20		31.12.20		24.12.20		31.12.20		24.12.20		31.12.20		24.12.20		31.12.20	
2 godine	-0,71	-	-0,70	↗	0,12	-	0,12	→	-0,12	-	-0,16	↘	-0,12	-	-0,12	→
5 godina	-0,72	-	-0,74	↘	0,36	-	0,36	→	-0,05	-	-0,09	↘	-0,12	-	-0,11	↗
10 godina	-0,55	-	-0,57	↘	0,92	-	0,91	↘	0,26	-	0,20	↘	0,02	-	0,02	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	24.12.20	-	31.12.20	
3 mjeseca	-0,725	-	-0,757	↘
6 mjeseci	-0,746	-	-0,762	↘
1 godina	-0,707	-	-0,711	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.12.2020. godine (pune linije) i 24.12.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Zbog novogodišnjih praznika većina berzi u Evropi, uključujući Njemačku, je 31. decembra već bila zatvorena, dok se trgovina državnim obveznicama odvijala zaključno sa 30. decembrom. Generalno, tokom protekle sedmice tržišta su bila slabo aktivna. Na sedmičnom nivou prinosi sigurnijih obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeca su smanjeni, pri čemu je pad prinosa njemačkih obveznica iznosio oko 2 bazna poena. Nešto veće smanjenje od 3-4 bazna poena zabilježeno je kod prinosa italijanskih obveznica. Vlade EU su početkom protekle sedmice poslale signal podrške finaliziranju dugo očekivanog dogovora s Kinom. U četvrtak je objavljena vijest da je dogovor postignut, a da je glavni cilj dodatno otvaranje kineskog tržišta za EU investitore. Ovaj dogovor bi, prema navodima EU zvaničnika, mogao stupiti na snagu početkom 2022. godine, dok su pregovori po istom započeti još 2013. godine.

Član UV ECB Rehn je izjavio da ECB veoma pažljivo prati razvoj deviznog kursa, te će to nastaviti da čini u budućnosti. Dodao je da devizni kurs utiče na izgled ekonomskog rasta i inflacije, pa tako predstavlja važan parametar pri ostvarivanju ciljanog nivoa inflacije. Istovremeno, predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je upozorio da vlade eurozone koje su usljed pandemije prisiljene na povećanje javnog duga ne treba da očekuju da ECB zadrži kamatne stope niskim zauvijek. Weidmann je izjavio: „Nećemo uzimati u obzir troškove servisiranja duga ukoliko cjenovna stabilnost nalaže veće kamatne stope“. Parlament Italije je odobrio budžet za 2021. godinu u vrijednosti 38 milijardi EUR, što predstavlja uklanjanje posljednje prepreke za planove potrošnje ove vlade. Premijer Italije Conte je izjavio da Italija ne može da iskoristi sva kreditna sredstva dobijena od EU, jer postoje određena ograničenja, kao i da je potrebno biti vjerodostojan u smislu održive krive javnog duga.

Trgovinska asocijacija Njemačke (BGA) je objavila da je izvoz ove zemlje smanjen za najmanje 12% u ovoj godini, nakon što je potražnja iz SAD i Velike Britanije doživjela kolaps usljed pandemije. Istovremeno, ova organizacija je navela da je Azija i dalje jedina „svijetla tačka“ za najveću evropsku ekonomiju. Takođe je navedeno da je ekonomski uticaj koji je pandemija koronavirusa ostavila u Portugalu, ponovo probudila bolna sjećanja evropske dužničke krize, i to tek što su ista počela da blijede.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija	DEC	-	53,5	51,7
2.	Maloprodaja – Holandija (G/G)	NOV	-	5,4%	9,0%
3.	Maloprodaja – Španija (G/G)	NOV	-4,0%	-4,3%	-3,0%
4.	Maloprodaja – Portugal (G/G)	NOV	-	-5,1%	-0,4%
5.	Maloprodaja – Grčka (G/G)	OKT	-	4,4%	-4,1%
6.	Industrijska proizvodnja – Portugal (G/G)	NOV	-	-3,6%	0,4%
7.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	DEC	-0,7%	-0,6%	-0,8%

SAD

Protekla sedmica u SAD obilježena je neizvjesnostima oko usvajanja paketa fiskalne podrške. Lider većine u Senatu McConnell je blokirao pokušaj demokrata da se povećaju direktna plaćanja sa 600 USD na 2.000 USD, što je zakon koji je u nedjelju usvojen i zahtijevan od strane predsjednika Trumpa, a odobren od strane Donjeg doma Parlamenta u kojem većinu čine demokrate. Kasnije je McConnell predložio legislativu kojom se dozvoljavaju veća plaćanja u vezi s drugim mjerama, kojima se suprotstavljaju demokrate, uključujući ukidanje zaštite odgovornosti za online sadržaje za tehnološke kompanije, kao i uspostavljanje komisije za istraživanje prevara na izborima. Ovaj prijedlog koji je uputio McConnell je odbijen od strane Schumera, vodećeg demokrate u Senatu.

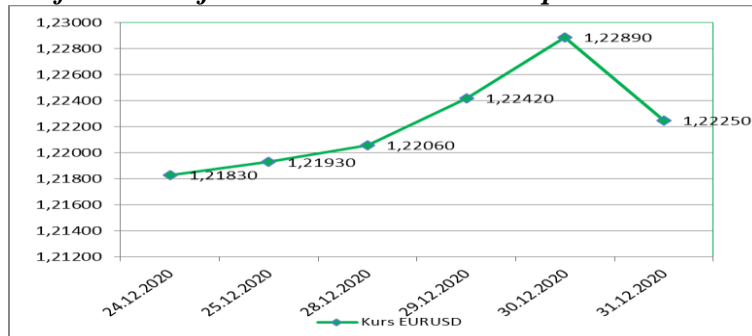
Ekonomisti s Bloomberga ističu da ekonomija SAD nazaduje kako se pandemija intenzivira. Prijave za nezaposlenost su i dalje visoke, povjerenje potrošača je smanjeno, a smanjena je i potrošnja domaćinstva. Iako se ekonomija značajno oporavila nakon rekordnog usporenja početkom 2021. godine, i dalje postoje značajni negativni efekti poput toga da je oko 50% radnih mjesta obnovljeno, dok je oko 10 miliona radnika i dalje bez zaposlenja.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Prerađivački sektor Fed iz Dalasa	DEC	11,6	9,7	12,0
2.	Zalihe veleprodaje (M/M) P	NOV	0,6%	-0,1%	1,2%
3.	Kuće koje čekaju na prodaju (G/G)	NOV	21,0%	16,0%	19,7%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	26.dec	835.000	787.000	806.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	19.dec	5.370.000	5.219.000	5.322.000
6.	Bloomberg povjerenje potrošača	27.dec	-	44,6	47,0

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,21830 na nivo od 1,2225.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je obilježena konačnim postizanjem sporazuma o post Brexit trgovini. Sporazum će početkom godine privremeno stupiti na snagu, ali će EU Parlament morati dati zvaničnu podršku sporazumu tokom februara ili marta.

Član EU Parlamenta i lider koordinacijske grupe unutar Parlamenta McAllister je istakao da će sporazum biti operativan od 1. januara, što znači sigurnost i jasnoću za kompanije i građane. Iz Instituta za istraživanje javnih politika je saopšteno da je sporazum koji je postignut u posljednjem momentu značajno slabiji nego što se očekivalo te može učiniti težim prevenciju da standardi tokom vremena divergiraju, naročito u dijelu koji se odnosi na obaveze i prava radnika kao i standarde okoliša za održavanje fer konkurencije između EU i Velike Britanije. Trgovinski sporazum o post Brexitu je jednoglasno prihvaćen od strane EU članica, čime je otvoren put za nove aranžmane koji će se aktivirati nakon 1. januara.

HM Revenue & Customs navodi da definicija slobodne trgovine koju je usvojio premijer Johnson kroz prihvaćeni sporazum sada zahtijeva od trgovaca da popunjavaju milione carinskih deklaracija, za što se procjenjuje da će poslovanje koštati oko 7 milijardi GBP godišnje.

Prema novim anketama, premijer Johnson je na putu da izgubi svoju poziciju, dok niti jedna od dvije glavne partije u zemlji na narednim izborima vjerovatno neće osvojiti potpunu većinu. Rezultati ankete pokazuju da bi vladajuća Konzervativna partija mogla izgubiti 81 mjesto, čime bi izgubila većinu od 80 mjesta.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G) DEC	6,4%	7,3%	6,5%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,89978 na nivo od 0,89555 dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3560 na nivo od 1,3651.

JAPAN

Kreatori monetarne politike BoJ su bili podijeljeni oko toga koliko treba ići dalje u prilagođavanju programa podsticaja, dok su neki pozvali na reviziju strategija kako bi se dostigla inflacija od 2%, navedeno je u zapisniku s posljednje sjednice BoJ koja je završena 18. decembra. Fokus revizije će biti na prilagođavanju kupovine ETF-ova, kao i kontrole krive prinosa. Guverner BoJ Kuroda je rekao da preispitivanje politike neće dovesti do velikih promjena u kontroli krive prinosa, te da će umjesto toga fokus biti na finom prilagođavanju postojećeg okvira koji će se učiniti održivim. Pojedini članovi MPC BoJ su izjavili da bi BoJ mogla ETF kupovine učiniti fleksibilnijim, kako bi program bio održiv duži vremenski period, te pojačati kupovine ukoliko tržište postane volatilnije.

Vlada Japana je ipak odložila proglašenje vanrednog stanja u Tokiju i tri susjedne regije, iako su lokalne vlasti vršile pritisak na ministra ekonomije Nishimura da to učini, kako bi se spriječilo širenje pandemije koja ne pokazuje znakove jenjavanja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja (G/G)	NOV	-2,3%	-3,4%	-3,0%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 126,25 na nivo od 126,28. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 103,43 na nivo od 103,30.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,23 USD (39,59 EUR).

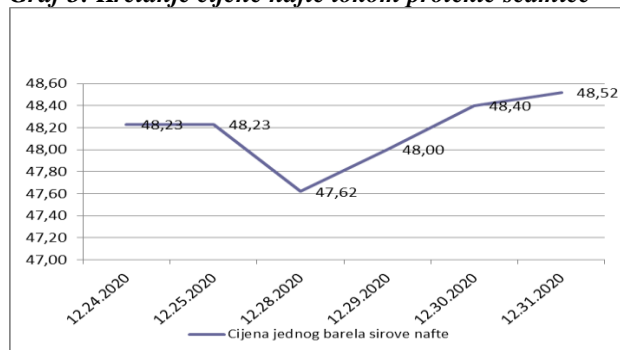
Tokom protekle sedmice cijena nafte je imala tendenciju rasta, uglavnom pod uticajem očekivanja da će doći do rasta tražnje te pod uticajem očekivanja da će SAD odobriti veći program fiskalne podrške, kao i zbog usvajanja trgovinskog sporazuma o post Brexitu, čime se stabilizuju odnosi EU i Velike Britanije. Sredinom sedmice objavljene su vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene, što je pojačalo optimizam vezano za pitanje rasta tražnje za ovim energentom u najvećoj svjetskoj ekonomiji, a što je posljedično uticalo na rast cijene ovog energenta.

Cijena nafte na globalnom nivou je tokom 2020. godine smanjena za oko 20% u odnosu na godinu ranije pod uticajem pandemije Covid19, koja je ugrozila globalnu ekonomiju i smanjila tražnju za ovim energentom.

Posmatrajuću turbulentnu i bolnu 2020. godinu, čini se da će OPEC i saveznici vjerovatno biti pod pritiscima oko daljih odluka o pitanju ponude nafte tokom 2021. godine. Na vrhu ove liste vjerovatno će biti postepeni rast cijene kako bi se poboljšalo stanje u budžetima ovih zemalja, izbjegavajući smanjenje ponude koje bi moglo poremetiti globalnu ekonomiju, uz povratak tržišnog učešća kako se tražnja postepeno bude vraćala u normalu.

Na zatvaranju tržišta u četvrtak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,52 USD (39,69 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena nafte je povećana za 0,29%, što je osmi uzastopni sedmični rast cijene ovog energenta.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.883,46 USD (1.544,71 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je uglavnom imala tendenciju rasta. Početkom sedmice cijena je povećana pod uticajem slabljenja dolara, ali i nakon što je lider većine u Senatu SAD McConnell blokirao ranije postignute dogovore o povećanju pomoći za domaćinstva na 2.000 USD. U narednim danima cijena zlata je nastavila da raste uglavnom pod uticajem slabijeg dolara, ali i zbog zabrinutosti oko ekonomskih troškova pandemije koja je uticala na Vlade da pojačaju monetarne i fiskalne mjere podrške ekonomijama, a što je pojačalo tražnju za sigurnom aktivom poput zlata. Tokom 2020. godine zlato je zabilježilo najveći godišnji rast u posljednjih deset godina pod uticajem deprecijacije USD, najveće od aprila 2018. godine. U svakom slučaju, performanse zlata u narednoj godini će uglavnom zavisiti od toga da li će eventualni povratak ekonomije u normalu nadmašiti stalne stimulative politike koje se provode. Posmatrajući očekivanja vezano za cijene zlata, postoji slab konsenzus među najvećim investitorima s Wall Streeta. Morgan Stanley očekuje da će zlato i ostali plemeniti metali biti pod pritiskom kako se finansijsko tržište bude normalizovalo, dok će prinosi na dugoročne obveznice rasti. S druge strane, HSBC Holdings Plc očekuje da će cijena zlata i dalje rasti pod uticajima produžene neizvjesnosti.

Na zatvaranju tržišta u četvrtak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.894,36 USD (1.544,71 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena zlata je zabilježila sedmični rast od 0,81%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

